

MAGYAR KURIR

A' FELSÉGES CSÁSZÁR ÉS APOSTOLI KIRÁLY KE-
GYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Indúlt Bétsből, Pénteken Május' 10-dik napján, 1816-dik esztendőben.

Frantzia Ország.

Folytatása azon személyek' processu-
sának, a' kik Lavalettét elszöktették: —

A' vádoltattnak kikérdeztetése után
a' bizonyságok állittattak elő. Elebb azok
kérdettettek-ki, a' kik terhesítették, az-
után azok, a' kik könnyítették a' vétkesek'
ügyit. Már most az ezek' eleibe' tétetett
kérdéseket 's az ő feleleteiket kellene le-
írnunk: de igen sokra telnének a' Magyar
Kurir' keskeny levelein. Tehát azt tsele-
keszszük, hogy az Előlülő' kérdéseit elhal-
gatván, tsak a' feleleteket teszszük ide. A'
bőlt olvasó mindenkor kitalálhatja ezek-
ből, hogy mik voltak a' kérdések.

A' bizonyságok, a' kik valamivel tsak
mi kevéssé is terhesítették a' vétkesek' ügyit,
voltak: a' *Roquette fia*; *Bodiscar*, a' fel-
nyitó; két politziai katona, a' kik strázsál-
tak; *Brigant*, a' *Guerin*' gyalogkotsi' hor-
dozó társa; külömbkülömb béreskotsisok;
fogházbéli szolgák, ajtónállók, 's ezek kö-
zött a' *Hutschinson* szállásán lévő ajtónál-
ló is, 's végre *Schwartz* nevű szabó, ki a'
Lavalette' számára az Ánglus Generálisí for-
maruhát tsinálta volt, de a' ki nem tudta,
hogy kinek tsináltatják azt az Ánglusok.

A' *Roquette*' fia: — Én megmútattam
Eberlének, hogy merre felé vitték-el *La-
valettét* a' gyalogkotsiban. — *Brigant*: Igaz,
hogy *Bonneville* 25 Lajos aranyot ígért *Gue-*

rinnek ha jobban siét, a' mellyet én halván
's meggondolván azt, hogy ilyen sok ara-
nyot ok nélkül ki nem vetnek, elvontam
onnét magamat. — Az Előlülő megditsér-
te *Brigant* t, hogy ezt tselekedte. A'
több megnevezett bizonyságok semmi olyant
nem mondtak, a' miből valami fontos
környűállást lehetett volna kihozni. —
Most már a' mentő bizonyságok jöttek elő.
Az első volt *Lavalette*'né, a' ki így fe-
lelt: „Azon személyek, a' kik vádoltatnak,
az én férjem' elszöktetésében telyességgel
nem tselekedtek semmit; én tettem min-
dent, a' nélkül, hogy valaki valamit tu-
dott volna belőlle. *Bonneville* se volt
benne részes. Mi módon ment-bé az én
komornám a' fogházba, azt én nem tu-
dom. Mikor *Eberle* a' gyalogkotsihor-
dozóknak előszollítására küldetett, az én
férjem már aszszonyruhába volt öltözve.
Nékem ezen három Ánglus urakat ezelőtt
látni soha nem volt szerentsém.“ — A'
Lavalette 14 esztendő's leánykáját is elő-
hívták bizonynágnak, hanem ettől nem kér-
dett egyebet az Előlülő, hanem tsak, hogy
nem tudja-e mi módon ment-bé a' komor-
nájok *Madam Dutoit* a' fogházba? A'
leánka azt felelte, ez is nagy felindulás-
ban lévén mint az anyja, hogy ő nem tud-
ja. — Eddig ment a' kérdezősködés 22.
dikben estvéli 6 óráig; ekkor bérekesztet-
te azt az Előlülő. Aprilis' 23-dikán ismét

a' bizonyságok' meghalgatása volt az ítélőszéknek első munkája. Legelőbb is *Laine*, a' fogházak' fő inspektora vonatott kérdőre, és ezeket mondotta: Mikor éppen a' fogházba beléptem, *Lavalette* kisaszszony az apja' szobájából kijöven 's az ajtó előtt álló komornához szollván, azt parantsólta néki, hogy hozza-fel a' párnát, melly a' gyalogkotsiban felejtődött. *Roquette* éppen ekkor ment volt, mint mondotta, a' Politziai Prefektushoz, 's éppen ekkor az aszszonyember sem volt jelen, a' ki a' fogházba hozattatott pakétokat megvizsgálni szokta volt. —

A' komorna *Madame Dutoit*, megkérdeztvén, hogy miképpen ment-bé a' fogházba? így felelt: — *Lavaletténé* aszszonysággal és a' *Kisaszszonnyal* egygyütt mentem-bé; de én ekkor csak a' külső szobában maradtam. Én már reggel is rosszúl voltam, 's délutánnig még rosszabbúl lettem. A' *Lavalette* ur' szobájában, mind kihánytam, a' mit ettem. Ennyi, a' mit mondhatok; ennél többet nem tudok mondani semmit, semmit, semmit. Ki vitt-bé *Lavalette* urhoz, én azt nem tudom. — De azt talám csak tudja az aszszony, így szollott az Előtűlő, hogy hol vitték-bé, az ajtón-é, vagy a' költs' lyukán? — Nem jut nékem eszembe semmi. — De gondoljameg azt az aszszony, hogy megigérte, hogy mint bizonyság, igazán fog beszélni; 's ha szintén az aszszony a' *Lavalette* eránt elkövetett tselekedetének indító okára nézve feloldoztatott is a' vád alól, azért, ha most nem igazán beszél, a' Királyi ítélő Kamarára még elő veheti. — Az aszszony így felelt: Nem tudok én semmit; aszszonyi becsületesemre mondom, hogy semmit nem tudok, 's a' többi. — Az egy *Loporte*' beszédjéből méltó leszen még ezen kifejezést megjegyezni: — „Mikor, úgy mond, *Lavaletténé* (e' *Lavalette* maga volt aszszony ruhában) bennünket kifizetett, oly lassan beszéllett, hogy nem hiszem, hogy a' gyalogkotsi maga is hallhatta volna. (Ez a'

Loporte az a' gyalogkotsi-hordozó volt, a' kit *Guérin*, *Brigant*' helyébe keresett volt, mikor ez nem akarta tovább vinni a' gyalogkotsit, fáradsággal és ágyékfájással mentvén magát). —

Gyökeres beszédet mondottak - el ezen perben a' többek közt, a' Királyi (Fiscalis) Prokurátor, Generális *Wilson*, és *Bruce*. — Ezeket el nem mellőzhetjük.

A' mindjárt említett Királyi Prokurátor' beszédje: — “

„*Lavalette*, halálra lévén ítéltetve elszökik a' fogházból, kiszalad az ország' határaitól, 's már most tsendességben élhet, ha így szollhat magához: *Én tsendes elmével vagyok!* *Lavalette* aszszonyság megmentette a' férjét: melly szerentsés lehetne ő, ha azt nem vethetné szemére magának, hogy másokat galibába ejtett! Talám itt a' jelenlévők között olyanok is ülnek, a' kik néki czimborássai voltak! A' törvény azonban közben külömbséget teszen azok között, a' kik néki gondatlanságból 's tudtok nélkül segítségére voltak, és azok között, a' kik az előre megfontolt plánumot feltételből elősegélték. Az utolsók közzé tartoznak ezek az idegenek, a' kik itt a' vádoltattak' padján ülnek; 's a' kik *Lavalettével* semmi közösülésben, sőt csak esmerettségben sem voltak. Mitsoda indító ok vehette ezeket erre a' próbatételre? Ők azt felelik, hogy az emberi szeretet. Hanem ez igen közönséges indító ok arra, hogy valamelly személy' tselekedetének megigazítására szolgálhasson; annyival kevesebbé szolgálhat pedig az erre, ha a' közönséges rendnek megrontatása 's a' törvényeknek kitsufoltatása forog-fenn; ha ezen idegenek a' mi törvényeinket gyűlölik; ha a' mi tsendességünk nékiek kedvetlenséget okoz; ha ők a' mi Országlásunk eránt való ellenséges indulatból folyamodnak ezen revolúziós eszközökhöz; és ha talám a' *Lavalette* elszökése ezen eszközöknek csak a' kezdete lehetett; már így eszetekbe kell vennetek

(az esküttekhez szoll), hogy ezen bűnben nekünk egy kevésse többet kell keresnünk őz emberi szeretetnél, és hogy itt valamely mesterkedések' közép pontját kell sajdítani, mellyet néktek meg kell találnotok. Lavalette'nek az az erőssítése, hogy itt csak a' vakmerő bátorság dolgozott, titeket meg nem nyugtathat; 's az a' nagy lelkűség, mellyel ő mindent magára vall, gyanussá teszi az ő erőssítését. Nem lehetett neki czimborások nélkül dolgozni. Eberle' által, hogy a' gyalogkotsinak, mikor a' Roquette fia meg mütatta neki, hogy azt merre vitték, utánna szaladni nem akart, gyanussá tette magát azeránt, hogy részes volt volna a' Lavalette' kiszöktetésében. Roquette'nek nem kellett volna magát, az emberiség által, mellyet én tisztelek, megsalattatni, 's füleit egy nem kevesebbé szent kötelesség előtt bédugni; az a' gondatlanság, hogy ő a' Lavalette' tselédjeit a' magok urokhoz bébotsátotta, véttségnek (nem büntételnek) tulajdonságával bir. A' komornyikot (Bonnevillét) talám lehet mentenünk, azért, hogy az ő kötelessége csak a' volt, hogy urának engedelmeskedjék 's szolgáljon: hanem a' Trágereknek észre kellett volna venni, hogy a' gyalogkotsi sokkal nehezebb volt akkor, mikor a' fogházból kivitték, mint mikor oda vitték volt, ha pénzelveztegetve nem lettek volna. Lenni kellett itt czimborás társaknak. Hogy Guerin'eránt, kinek semmi neveltetése nem volt, és a' kinek csak a' foroghatott szemei előtt, hogy pénzre lehet kapni lopás nélkül, mennyire terjeszkedhessék - ki a' törvény' kedvezése, ezt nem tudom. —

„Eddig a' tselekedetnek csak rendszerént való környülállásairól szollottam: már most a' rendkívül valókrol, a' tsudálatosokrol, fogok beszélteni. Bruce valami román dolgot lát a' Lavalette' elszökésében, melly által az ő képzelődése felhevítettik. Hutschinson nem ily nagyon tüzes, hanem az emberiség' szavának megnyitja füleit.

Sir Wilson még felségesebb gondolato'kra emeli elméjét; úgy itél, hogy az ő ország-lószékének betsülete megsértődne (ezen szóra olyan intést tett fejével Wilson, hogy igen is úgy van), ha egy itélettétel végrehajtódna, melly az ő vélekedése szerént a' Párisi (tavalyi Jul. 5-dikén készült hadi) Capitulatio'val ellenkezik; őnem esmeri az igazságtételnek gyakorlását a' Felség' jusának lenni, ha, az ő gondolkodása szerént, az ő Országlószékének hasznai a' Lavalette' elszökését kívánják. Még az Ánglus Blackstone is a' bűn' czimborássainak tartja azokat, kik az ilyen szökevényt eltitkolják vagy elszökését elősegélik. A' mi törvényeink ilyen esetben csak az atyára, fiura, férjre, és testvérekre nézve tesznek kifogást — noha, ha törvényesen akarunk gondolkozni, még ezekre nézve sem kellene kifogásnak lenni. De egyéberánt, csak is reájok terjed ki ez a' kedvezés, 's tovább éppen ki nem terjed. Azok, a' kik Lavalettét a' fogházból kiszöktették, valamely különös fatalitás által vezéreltetvén, csak az ő megtartatását forgatták elméjekben: azoknak ellenben, a' kik őtet elrejtették, más célzások volt. Ezek rendetlenséget és támadást akartak gerjeszteni, nem gondolván azzal, akár mi módon érhessek-el céljokat; mert a' dolgot, csak kell kezdeni valaminn. Egy elfogott levelezből kilátszik az, hogy Frantzia országának boldogittatását idegenek vették valamunkába; megvallják, hogy az ő célzásoknak szerentsés kimenetele nekik nagy örömet fogna okozni; 's hogy boldogithassanak bennünket, most is azokkal az eszközökkel élnek, mellyekkel 1793-ban éltek. A' szabadság' barátjaihoz meghívás fog (tudni illik az elfogott levelezések szerént) intéztetni; a' nép' lántzai megoldattnak; a' Protestansoknak úgy látszó üldöztetése is fogásul fog szolgálni, 's a' departamentekben lármázás gerjesztetik; mind ezek egy nagy tsapáson fognak a' fő városban elvégeztetni; semmi próbatétel el

nem mellőztetik, hogy az új *Dinastia* ellen — így nevezik őket a' Szent Lajos' maradékait — megengesztelhetetlen gyűlölség gerjesztődjön-fel. Azonközben, *Sir Wilson Eduardnak* gondolkodása Londonban nem egygyez-meg a' Párisban lévő *Sir Wilson Robertével*. *Eduard* úgy ítél, hogy megtörtént tselekedeteket kell elvárni: *Sir Robert* ellenben azt erőssíti, hogy nints mit várakozni, mert a' békételenkedés közönségesen uralkodik, és hogy a' fennálló rendnek felfordítására megkívántatna, hogy a' tűz szüntelenül tápláltassék, hogy ezt a' tüzet éppen úgy lehessen Frantzia országban 's idegen országokrol is látni, mint valamely lármatüzet a' hegyeken. Egygyütt vétetve ez az idegenek egész levelezése nem egyéb, hanem egy tsupa képtelenségekből és rágalmazásokból álló szövevény. Nem kell azt kérdezni, hogy miképpen került ez a' levelezés a' mi igasságtévő Székünk' kezébe; elég az, hogy ez, a' vádoltatottakat illető per' aktájának egy részét teszi. Ha *Wilson* megakarná a' maga panaszát ujítani azért, hogy ezek tőlle elvétettek, én ekkor ezeket mondanám neki: Az úr a' maga nyúghatatlan 's veszedelmes magaviselete által, hadi állásba helyezettte magát ellenünk; a' mi Politziánk, minekutánna az ő szemei az Úr tselekedetei által felnyitattak, úgy viselte magát az Úr eránt, mint hasonló esetben a' Londoni Politzia viselte volna; én nem hiszem, hogy olyan gyenge gondolkodású Országlószék volna a' világon, a' melly betsülné azt az embert, a' ki annak nyugodalmával nem gondol. —

A' mi törvényes könyvünk szerint mind azok részesei a' bűnnek, a' kik a' bűnöst eltitkolták, vagy eltitkoltatásában segítségére voltak. Már pedig *Hutchinson* eltitkolta *Lavalettét*; *Bruce* segítségére volt neki ezen eltitkolásban; *Wilson* is eltitkolta őtet az egész útban; a' célzás — melly minden bűnnek a' lelke — még mind ezeknél is alacsonyabb volt. Fegy-

vert vittek az útra. Éppen olyan volt a' *Wilson* és *Lavalette* útnakindulása, mint valami katonai expeditzió. És ki ellen fogtak volna ezen fegyverek fordítottatni, ha úgy kívánta volna a' környülállás? a' Királynak azon hűseges szolgálai ellen, a' kik ellent akartak volna állani. Már ez a' célzás, ha mindjárt végre nem hajtatott is, bűn."

A' Királyi Prokurátor után *Dupin*, az Ánglusok' védelmére rendeltetett Prokurátor beszéllett. Ennek beszédjéből tsak némely fontosabb környülállásokat hordhatunk itt elő és igen röviden: — „A' *Lavalette*' Frantzia országból való kiszökésének módja, úgy mond, még ma is titokban volna, ha *Wilson* azt a' vigyázatlanságot nem tselekedte volna, hogy azt azon levelbe nem írta volna, a' melly, midőn ő azt Párisból az Ánglus követség' leveles boritékjában *Lord Grey*hez akarta küldeni, a' szolgájahűségtelessége miatt elfogattatott. Az ő szolgájának hűségtelességét még az újságok is kihirdették. De továbbá, az esküttek' ítélőszéke' eleibe tsak azokat a' tárgyakat szokás hozni, a' mellyek annak ítélese alá tartoznak: itt ellenben olyan környülállásokat is emleget a' Királyi Prokurátor, mellyek már a' Királyi Vádoló Kamara előtt is előfordultak, 's ez által fére vettettek: így tehát nekem ezen környülállásokra nézve is védelmeznem kell a' vádoltatottakat. Nehéz állapotban vagyok én: ha hathatósan védelmezem őket majd azt fogják mondani, hogy rossz Frantzia hazafi vagyok; ha gyengén védelmezem, gyáva Prókátornak neveznek; *in cedo per ignes!* De tsakugyan még is jobbnak tartom, nemzetünk' ditsősségiért, az elsőtt választani, hogy tudhassák meg ezen idegenek, hogy egy Ánglus nállunk éppen olyan buzgó oltalmazókra talál, mint önnön hazájában. [Ezen szóknak hallására nagy meglepedést nyilatkoztatván a' nézők, az Előtűlő megintette őket, így szoll-

ván: Az ítélőszék' szálájában halgatni kell; a' ditsérő larmázás theatrumba való). —

Egyebek között még az itt következő kifejezések is elő fordultak a' Dupin' védelmező beszédjében: — Meg kell véltetek, Esküttek, azt az embert; a' kit mint a' népek' nyúgodalmának és jórendjének meg háborítóját úgy festenek-le előttetek, az ő tulajdon tselekedeteiből esmertetnem; meg kell előttetek az ő mellyén függő hieroglyphus figurákat magyaráznom: Ezek a' *Szent Anna*, *Szent György*, a' *Maria Theresia*, a' *Torony*, a' *Kard*, a' *Fél Hold*, és egyéb rendeknek czimereik, mellyek annak bizonyosságai, hogy ő magát a' *Flandriai*, *Hollandiai*, *Irlandiai*, a' *Helderi*, *Egyiptomi*, *Lengyel országi*, *Spanyol országi*, az *Orosz's Német* birodalombeli, és *Olasz* országi táborozásokban megkülömböztetett módon viselte, 's fontos követségi útakat tett *Konstantzinápolyba* és *Petersburgba*. Az *Egyiptomi* táborozásban mint *Adjutáns*, a' maga atya testvére *Generális Hutschinson* mellett szolgálván, ő volt az első, a' ki ezen táborozást leírta. *Spanyol* országban *Marschal Ney* től meggyőztetvén, ezt a' *Marschalt* nagyon megkedvelte, azért, hogy ez ő eránta nemes szívűséggel viseltetett. *Moskauban* maga *Bonaparte*, fáradhatatlan *Ánglus Biztosnak* nevezte a' maga tudósításában *Wilson*. Mikor a' *Moreau*' lábait *Dresda* mellett az ágyugolyóbis ketté szakasztotta, *Wilson* mellett volt mint segítője. A' *Wilson* idősebb fia volt egygyik a' *Northumberlandon*, a' ki *Bonapartét Sz. Ilona* szigetére elvitte. Még maga 18 - dik *Lajos Király* eránt is viseltetett *Wilson* néminémű szolgálattal. 'S ezt az embert akarják úgy lefesteni, mint a' jó ügynek ellenségét, mint egy *Bonapartistát!* —

Öt levelet olvasott-fel *Dupin*, a' mellyek *Wilsonhoz* lévén irattatva, elég nyilvánosságosan jelentik, hogy miképpen kelljen rolla itelni. Az elsőben, a' melly *Töplitzben* 1813-ban *September*' 27-ik nap-

ján irattatott, a' *Szent György Rendje* czimerével való megajándékoztatás mellett, arról teszi *Wilson* t *Sándor Császár* bizonyossá, hogy az ő *Bautzennél* való vitéz magaviseletével nagyon megelekedve legyen. A' második levélben, *Freyburgból* Dec. 24-dikén 1813-ban, bútsúvételkor a' *Sz. Anna*' Rendjének első rangú czimerével ajándékozta-meg őtet *Sándor Császár*. A' harmadikban, mellyet *Bar-sur-Seine* városából, 1814-ben *Febr.* 14-dikén irt hozzá a' *Prussus Király*, azzal a' buzgóággal való megelekedése felől teszen *Wilsonnak* jelentést, mellyel, ez a' jó ügy eránt viseltetik. A' negyedik levél mellett *Hertzeg Metternich* a' *Maria Theresia* Rendje' keresztjét küldötte-meg néki, a' helyett, mellyet egy tsatában elvesztett vala. Az ötödikben arról tudósítja *Wilson* t *Freyburgból* *Jan.* 4-ikén 1814-ben a' nevezett *Hertzeg*, hogy ő az említett Rendnek' *Kommandatori keresztésévé* nveztetett legyen, jelentvén egyszersmind, hogy sajnálja a' szövetséges armádától lejendő eltávozását. — Elő beszéllette továbbá *Dupin*, hogy miként szabadított-meg *Wilson* t *Spanyol* országban az 1808-dik esztendőben sok *Frantzia* foglyokat; miképpen köszönhetek néki a' *Feltrei Hertzeg*' fia, *Hertzeg Talleyrandnak* egy unokaötső, 's a' híres *Orvos Doktor Desgonettes*, az *Orosz* birodalomban a' magok megtartatássokat. Az utolsónak pénzt is adott *Wilson* a' *Frantzia* folyok' számára. — 'S még is, így kiállott-fel *Prókurátor Dupin*, ez az ember, a' ki ily sok *Frantziákat* tett a' maga' köteleseivé — és *Bruce*, annak a' híres utazónak unokaötső, 's maga is egy híres utazó tudós ember — végezetre, ez a' még ifjú, de a' betsület' útján előre haladó, 's hozzánk vetődött *Hutschinson* — ezek mind a' hárman, szabadságoktól megfosztattatván, egy oly nagy 's nemes lelkű tselekedetért vádoltatnak, mellyért őket a' vad pusztaságokon lakó *Arabok*, a' legszebb jutalomra méltónak tartották volna.

(A' többi következik).

A' Király minden Frantzia Ersekekhez és Püspökökhöz irást botsátott, azt bizván reájok, hogy Május' 3-ik n az országnak minden templomaiban közönséges innepi ájtatosságot tartsanak ő Felségének a' fő városba lettszerentsés visszaérkezésiért, a' melly ezen a' napon történt.

B é t s.

A' legujabb tudósítások szerint, a' mellyek Május' 3-dikán indultak Triestből, ő Cs. Kir. Felsége ide, a' múlt Aprilis' 30-dikán délelőtt 11 órakor megérkezvén, még itt volt kívánt jó egészségben. Megérkezésekor leirhatatlan örvendezéssel fogadtatott. A' Kormányozószerék' Elölülője Baró Rosetti már néhány napokkal eleibe jött vala ő Felségének Goritziába és Aquileába, a' hova az ott találtató régiségeknek megnézése végett ejtette vala útját ő Felsége. Triest városa' vidékének határánál két Követségek, mellyek között egygyik a' várostól másik a' kereskedők' társaságától valának kineveztetve, tisztelték ő Felségét, mellyeket nagy kegyelmeséggel méltóztatott fogadni a' kegyes Monárkha, a' mely fogadtatásnak még a' maradékoknál is fentartandó emlékezetére, ezen a' helyen két mértföldnyi út mellett, Romai alkatású oszlopok állittattak-fel az ezen környűláláshoz illő irásokkal. Innét az öszszegyülekezve lévő véghetetlen sokaságnak örvendező áldásai között ment ő Felsége a' város' kapujáig, a' hol 200, egy forma innepi ruhába öltözködött polgárok által várattatott és tiszteltetett, a' kik verseket nyujtottak által ő Felségének. Az utzákat a' hol által ment ő Felsége, örvendezve kiáltozó sokaság lepte vala el; a' piatzokon a' katonák' sorai tették a' tiszteletet. A' Kormányozószerék' báza felé néhány szép alkatású győzedelmi kapuk alatt kellett elmenni. A' szállásán a' város előljárói által fogattatván, azután az ablakhoz ment ő Felsége, az örvendező sokaság által való tisztelet-tételnek kegyes lebotsátkozással való

megköszönésére. Közönséges inneplések telyességgel semmi felék nem tartattak az idvezült Császárnéért való gyászra nézve. —

Még ez nap ebéd után egy e' végre készen álló 's felczifított hajóra ülven, a' kikötőhelyben levő Austria nevű Fregátnak megnézésére, 's azután egy Amerikából igen gazdag terehvel néhány napok előtt ide érkezett, Richmond nevű hajónak megnézésére méltóztatott evezni ő Császári Királyi Felsége, a' melyre Allon János nevű, Triestben megnyomúlt, Amériki szármozású kereskedő által, a' kihez Amérikából ez a' hajó küldetett, alázatos-sággal megkérettetett vala ő Felsége.

Ő Cs. K. Felsége Triestben Május 1-ő napján költ 's Fő Udvarimester Trauttmansdorf Weinsberg ő Hertzegségéhez küldött irása szerint, jónak találta az Udvari Kamarának eddig különkülön lévő és magokban fennálló részeit, úgy mint az Udvari Titkos Credit-Commissiót, a' Ministeriális Bankó-Deputátziót, 's a' Commercialis Udvari Cancelláriát, 's a' Pénzes Bányászsági Udvari Kamarát eltörlení, 's mind ezeket, Közönséges Udvari Kamara nevezet, 's az Udvari Kamara' Elölülőj n k legközelebről való, a' Finantziái Ministernek pedig Felső 's fő vigyázása alatt, öszszetsatólni.

Minekutáuna a' Cs. Kir. Udvari Kamara' Elölülőjévé neveztetett Gróf Chorinsky e' hónap' 8-dik napján délelötti 10 órakor, a' Felséges Urunk Helytartójának Renát ő Cs. Fő Hertzegségének kezébe a' szokott hitet, az első Fő Udvarimester Hertzeg Trauttmansdorf Cs. Kir. Státus és Conferentzialis Minister' jelenlétében letette volna, ennek végbemenetele után ugyan ezen Cs. Kir. első Fő Udvari mester által, a' Cs. K. Finantziái Minister Gróf Stadion jelenlétében, a' Cs. K. Közönséges Udri Kamara' Cancelláriájába is bévezettetett, 's ennek tagjainak, a' szokásban lévő rend-

tartások szerint béműtattatott a' fentisztelt
Eldőlt Ur.

Császár és Király ő Felsége ilyen Fel-
séges irást méltóztatott Gróf W u r m b r a n d
Császári Királyi Fő Czeremoniamesterhez
küldeni: —

„Kedves Gróf W u r m b r a n d! Azon
érdemeinek különös megismeréséül, mel-
lyeket magának azon gondos fáradozása ál-
tal szerzett, mellyel idvezült Hitvesem mel-
lett, az ő betegségének utóbbi időszaká-
ban, a' Fő Udvari Mesteri hivatalt folytat-
ta, bizonyosságot akarván mutatni, a' Gróf Urat
ezennel az én Császári L e o p o l d R e n d e m -
nek Nagy keresztésévé nevezem, melynek
czimereit I n s b r u c k b a n való létekor
által adom. Kolt Triestben Május' 2 - dik
napján, 1816 - ban.

„F e r e n t z, m. p.

Elegyes dolgok.

A' L o n d o n i közönség, gyűlést tartott
Aprilis' 25 - dikén, hogy egy kérő levelet
határozzon a' Régens Princzhez, arra kér-
vén ő Királyi Hertzegségét, hogy abba a'
Szent Kötésbe, mellyet az A u s t r i a i,
O r o s z, és P r u s s u s Monarkhák, a'
múlt esztendőben Sept. 26 - dikán P á r i s -
ban egymásközött magok személyesen ké-
szítettek, 's a' melyben magokat költsönö-
sön arra kötelezték, hogy valamint a' ma-
gok Státusaiknak belső kormányozásában,
úgy a' más Országlószekek eránt való po-
litikai tekintetre nézve is, a' Keresztény
vallásnak principiumait fogják a' magok
tselekedeteiknek sinórmértékévé tenni, ő
Királyi Hertzegsége is álljon belé.

Az A m e r i k a i levelek szerint L a -
v a l e t t e megérkezett N e y - Y o r k b a. —
A' L o n d o n i a k r a nézve olyan neveze-
tes volt azoknak a' Processusok, a' kik
L a v a l e t t é t elszöktették, hogy néhány
oda való újságírók embereket küldöttek Pá-

risba, hogy nékiek minden estve Kuriro-
kat indítsanak útnak Londonfelé, azzal, a'
mi az nap' lefolyt.

Admirális P u l t e n e y M a l c o l m fe-
leségestül, 's az Orosz és Frantzia Bizto-
sok, Gróf B a l m a i n és Marquis M o n t -
s c h e n u, a' N e w c a s t l e nevű línea ha-
jón, valamint szintén az Austriai Biztos
Báró S t ü r m e r ú r is feleségestül, Aprí-
lis 21 - dik napján eleveztek a' Ports mou -
thi kikötőhelyből S z e n t I l o n a' szigete
felé.

Magyar Ország.

A' P e s t i közönséges újságlevelekben ezeket
olvassuk: —

Budán a' Királyi Vár' Templomában
Apr. 29 - dikén tartatott boldogúlt Felséges
Aszszonyunkért, Mária Ludovica Csá-
szárnéért a' Nagy halotti Mise, mellyre ő
Császári Fő Hertzegsége az Ország Nádor-
Ispánja, a' politicum Dicasteriumok, a'
Fels. Curia, a' Ns. Vármegye és Városok
Elöljárói, 's a' Pesti Királyi Universitas
megjelentek. Méltóságos K o v a l i k J á n o s
Ur Tribuniczi Püspök és Gen. Vicarius mon-
dotta a' Misét, melly alatt minden orczá-
kon a' szomorúság és áhítatos buzgóság ele-
venen látszott. Az egész templom fekete
posztóval bé vala vonva, és a' gyász alkot-
many méltóságosan felemeltetve. Igen sziv-
re ható volt a' L i b e r a, mellynek alkal-
matosságával a' Misézön kívül még négy
Praelatusok absolutiót mondtak. — Az
előtte való nap a' Katonáság a' gyászt fel-
vette, 's főbb rendelkezések szerint a' haran-
gok minden templomokban napjában négy-
szer egyegy óráig megvonattattak. A' köz-
szomorúságnak még nagyobb kijelentésére
mind Pesten mind Budán a' theátrromijá-
tékok egyegy nap eltiltattak.

Hazai és egyéb kiegészítő Toldalékok.

A' Magyar Kurir 37 - dik darabjához.

Három rendbéli Tudósítás.

I.

A' Nemzeti-Gazda' állapotjáról.

Sok hozzám jött Levelekből tudván hogy a' Nemzeti - Gazda folytatását sok jóra törekedő Hazafiak nehezen várják, jónak ítélem ez által mindenknek jelenteni, hogy én e' mai napig egy órát sem hibáztam ezen dolog' előmozdításában; de, várokoznom szükséges, mivel' az ez eránt a' Fges. Helytartó Tanátshoz beadni parantsoltatott, 's onnan, a' mint van, Ö Felségéhez is elküldődött kéresemre, az engedelem ekkoráig még meg nem érkezett: mely kegyelmes engedelemtől a' Nemzeti-Gazdának azon módon lehető folytattatása, a' mint az Bétsből 2 esztendő alatt folytattatott, függeni fog. Az az egy bizonyos, hogy a' Nemzeti-Gazda, vagy egy vagy más módon, rövid időn elindúl, és ebben az esztendőben is telyes számmal, azaz, 52 árkus fog kijönni. — Mind erről, mind pedig a' Természethistoria II kötetjáról, — mellyek mind munkában vannak, — nem mulatomel többi Tudósítasomat kibotsítani. K. Sz. P. F.

II.

Eladó Magyar könyvek.

A' legközelebb beállando Medárdusnapi Pesti vásárcor, mely a' Nagy - kereskedőkre nézve Május hónap' 25 ödikén, szombaton; az Apróbb kereskedőkre és kalmároknak nézve pedig Június 1 — ső napján, vagy is, Pünköszt' szombattján kezdődik, találtatnak Pesten — Eggenberger, Ki-

lian, Kiss István, Hartleben könyv-árosoknál, és az alabb megnevezettnél magánál (ezután — in der Göttergasse (Bálványúttzán) Nro. 195, az újjabb Ürményiház' I ső emelettjében) e' következő Magyar könyvek: —

A' Szoptató vagy Emlősállatok' Természethistoriája, tellyes Munka, I Darabban 6 for. 30 kr.

Ahhoz tartozó képek (mintegy 280 állat) 49 Táblán: Természeti színekkel színelve (illuminálva), velin papiroson	14	—	42	—
Ugyanaz, feketén - hagyva	9	—	48	—
Pallérozott Mezei Gazdaság				
I. Darab	7	—	—	—
II. Darab	5	—	30	—
III. Darab	6	—	—	—
Magyar Mathesis I. Darab	5	—	—	—
II. Darab	5	—	—	—
Lótenyésztetés bekötve	1	—	—	—
Szarvasmarha - tenyésztetés				
ugyanúgy	2	—	24	—
Juhtenyésztetés ugyanúgy	2	—	45	—
Házi Majorság ugyanúgy	1	—	—	—
Méhtenyésztetés ugyanúgy	1	—	45	—
Baromorvoskönyv ugyanúgy	2	—	45	—
Nemzeti - Gazda, utolsó fél esztendei, 1814	5	—	—	—
Ugyanaz első fél esztendei, 1815	5	—	—	—
Ugyanaz utolsó fél esztendei, 1815	5	—	—	—
Pestis ellen oltalom	—	—	15	—
Hollandiai Magyar Biblia, mapákkal és Homloktáblával együtt	8	—	—	—
Ugyanott nyomtattatott szép kis 'soltár	—	—	36	—